

NOVA DORA

Študijska ^{plačano do} knjižica
dolž. iztis

Ljubljana

Stane letno 60 Din, mesečno 5 Din, za inozemstvo 240 Din.
Oglasi za *num* višine stolpca 50 p. Reklame med tekstem 70 p.
Posamezna številka stane 1 Din.

Izhaja
vsak torek, četrtek in soboto.

Uredništvo: Strossmajerjeva ul. št. 1, I. nadst.,
Upravišтво: Strossmajerjeva ul. št. 1, pritličje. Telef. 65.
Račun kr. poštnega čekovnega urada št. 10.066.

IVAN PREKORŠEK:

Aus auf Stimmenfang...

Pod ta naslov je zavila celjska »Citler Zeitung« v svojem uvodniku od 7. januarja 1923 nekaj zelo samozvestnega nemškega stališča, ki je preznačilno za mišljenje onih nemških ljudi, ki žive med nami boljše, ko vsi njih nemški sorojaki v Avstriji in Nemčiji in boljše, ko 90% naroda v naši državi. »Deutsche Landsleute! Keine Zersplitterung! Bei der Fahne bleiben! Erinnert euch an die vier Jahre! Wir müssen gelernt haben!« Slovenski narodni krogi — spomnite se in ne pozabite nikdar ne morda samo dobe štirih let, pokličite si v spomin vso dolgo stoinsotoletno dobo Vaše sužnosti, Vaše popolne brezpravnosti, vsega zatiranja, vsega nasilja, ki so ga s podporo avstrijske vlade izvajali nad Vami tisti, ki so od Vas živeli in od Vas Slovenci bogateli. Narodnjaki, spomnite se onih časov, saj niso trajali morda samo eno leto, bila so desetletja, ko so Vas danes zopet tako pogumni in vedno kulturni nemški in nemškutarski someščani sramotili in pretepali po celjskih in mariborskih ulicah, ako ste med seboj mirno in tiho samo slovensko govorili, ko so Vas ti kulturni junaki z akademično naobrazženimi možmi na čelu metali iz celjskih kavarn, ako ste mirno v svojem materinem jeziku naročili čašo kave. Narodnjaki, spomnite se nekoliko onih strašnih časov izbruha in poteka vojske, ko je ta pravični nemški človek delal z Vami hujše, ko z živino, saj ste bili brezpravna preganjana zver, ki naj služi zmagi nemški nad Vašim narodom ali pa naj pogine kakor pes!

In kako smo Nemcem in nemškutarijem — tem ki so z nami tako počenjali — mi Slovenci v uri obračuna s preteklostjo vso to pravično dobroto in šolo nasilja plačali. Bili ste Vi vsi priče onih velikih dni, priče žive zadnjih štirih let, odkar smo vodstvo prevzeli mi. Bila nas je in nas je še danes sama pravica in pravičnost, tista defektna suženjska pravičnost, ki išče in kliče na pomoč najbolj skrite paragrafe, s kojih pomočjo naj postane pravica to, kar je nastalo iz krivice in nasilja. Tako dela samo narod, ki ne zna živeti, ki ne zna biti gospodar na svojem, četudi je bilo od vekov njegovo. To je nastop hlapcev in suženjskih duš, ki so velike in junaške, kadar se tepejo in pobijajo

Paul Arène:

Pes slepca.

— »Gospod, gospod!...«

Obrnil sem se na ta poziv, zaklican z nesigurnim glasom in sem ugledal sredi trate starega moža, ki je bil s palico po zraku.

»Oprostite, gospod,« je nadaljeval stavec, »slep sem, in evo me nad eno uro na tem mestu, vi ste prvi, čigar korak sem slišal v pesku.«

Vprašal me je, če poznam kraj in ko sem pritrdil, me je prosil, naj ga vedem do konjederca.

Ta res ni bil daleč.

Spotoma mi je slepec pripovedoval svojo zgodbo.

Kot prosiak (izven Pariza se slepci ne bavijo z ničemer drugim), mu je predvčerajšnjem zvečer v spremstvu svojega psa, ki je tudi trpel radi vročine in mohl jezic iz gobca, prišlo na misel, se mimogrede okrepčati pred skromno krčmo, kjer so točili neko lahko in ne drago vino. »Če je kdo še tako reven, se more kljub temu odžejati, ko hodi od ranega jutra od hiše do hiše v prahu glavnih cest.«

Po nesreči je zaspal in neki pote-

med seboj, ki so pa male in plahe, kadar imajo posla z gospodom, ki je bil njihov gospodar, četudi že davno ni več.

Kdor je med nami tujec, ki je gledal iz drugačnega solnca naše življenje na teh tleh naj vpraša žive priče, ali govorimo resnico ali lažemo. Spomenike tega nemškega nasilja lahko gledate po naši domovini vsak dan na vsak korak: to so odpadniki našega rodu in našega jezika, to so žrtve tega, kar je bilo in kar se je godilo z nami, ne eno leto — desetinsotoletja! Ti javni dokumenti tatvine in ropu, ki se je izvajal nad našim narodom, še niso izginili, tok časa zadnjih štirih let jih je ovil v plašč pozabljenja, usmiljenja in odpuščanja. Ta plašč pozabljenja se danes trga iz teh pomnikov naše preteklosti sramote, trgajo ga z drzno roko tisti, kojih nasilja je tako dobro in skrbno zakrival zadnje čase. Zopet vstajajo pred nami figure neizpremenjene, dobro ohranjene! Biti nam more vse to le prav, ker bo odprlo oči tudi tistim, ki niso videli.

Nacionalna omladina, ki danes z gnevom v duši, polni idealov in hotenja, gleda naše razorano življenje in proklinja dobo, ko se še ne moreš polno udeleževati in pogaziti onih, ki Ti svobodno domovino in sveto zemljo zastrupljajo, bodi budna na straži, vstvarjaj si pravo sodbo, da boš skoro mogla soditi in obsoditi.

Politične vesti.

Proglasitev kandidature v Prekmurju. Dne 6. tm. se je vršil v Murski Soboti zbor delegatov iz celega Prekmurja. Zbralo se je nad 150 najodličnejših zastopnikov prekmurskega naroda. Kot srezki kandidat je nastopil Štefan Kihar, mali posestnik v Markičevcih, razvil je gospodarski in kulturni program za Prekmurje, ki je bil z odobravanjem sprejet. Poslanec dr. Kukovec je orisal srednjo linijo naše politike, ki vodi s smotnim delom do pozitivnega edinstva naroda in države. Zbor zaupnikov je soglasno izklical kandidato Štefana Kiharja za celo Prekmurje, kot nosilec liste pa je bil proklamiran bivši minister dr. Kukovec, katerega zasluge za prometne in šolske zadeve ter za prehrano Prekmurja so razni govorniki med velikim odobravanjem povdarjali. Proglasitev kandidatur je napravila med prekmurskim prebivalstvom najboljši vtis.

puhi so si okoristili njegov spanec, pre-rezali vrstico psa in ga odvedli. »Kajti, odvedli so ga, gospod, odtirali siloma; prostovoljno bi me dobra žival ne bila zapustila in odšla z njimi... Tako dober pes, gospod!... Imenoval sem ga Bourriquet (osliček, sivček) iz prijateljstva in ker je bil v najinih pogovorih, kadar si je v glavo vbil me vesti tja, kamor nisem hotel, tako trmast, ko človek.«

Skratka, čuvaj je bil videl tri jako slabo opravljene ljudi, ki so izgledali ko predmetni potepuhi, koji so tirali proti mestu kodra, smeje se, kakor po izvršenem hudobnem činu. In ko je naš možakar zapuščen sam, obupal, so ga trije vozniki vzeli na voz. Dospevši, je povsod malo doizvedoval.

Nekoji so mu pravili, da je res neki preplašen pes brez ovratnika, enak psu slepca, begal po ulicah. Na ta način je iskal že dva dni Bourriquet-a, a ker ga ni našel, mu je nekdo nasvetoval, naj se obrne do konjederca. »Nisem ničesar vedel o tem, gospod, zdi se, da je to kraj, kamor se zapirajo psi brez lastnika. Ubijajo jih, razumete-li to, če nihče ne pride, ponje v 24ih urah. Ko bi le Bourriquet ne bil tam od včeraj! Toda

Sporazum naprednih narodnih sil. Kljub ponovnim iskrenim ponudbam od strani načelstva demokratske stranke na naslov Kmetijske in narodnosocijalistične stranke za skupen nastop v Sloveniji, ne bo iz tega nič, ker oboji to odločno odklanjajo. Kmetijski stoje na agrarnem razrednem stališču gospoda, ki sicer pričakuje, da se mu pokorno podrejo vsi ostali stanovi in mu dajo pri volitvah svoje glasove, narodni socijalci pa hočejo na levo in bodo začeli povdarjati geslo republike in republikanstva, ker upajo tako doseči večje volivne uspehe. Kolikor doznamo od narodnih socijalcev oficijelnega negativnega odgovora na demokratsko ponudbo še ni. Izgleda pa vendar že danes skoro gotovo, da do sporazuma ne pride in to ne morda radi načelnih razlik, pač pa radi interesov oseb.

Volilne priprave. Za Črno goro, kjer upa radikalna stranka dobiti nekaj mandator, je minister soc. politike določil posebno komisijo. Naročil je nadalje svojemu poverjeniku v Črni gori, da razdeli v podgoriškem, reškem in nikšiškem srezu večjo količino koruze. Dr. Korošec je dospel v Beograd ter se trudi radikalcem dokazati, da bi se z njim lahko govorilo in pogajalo. Povsodi za-trjuje, da je akcija dr. Šusteršiča propadla ter grozi, da se bodo klerikalci združili s komunisti. V Novem Sadu se je vršil demokratski shod, ki je imel ogromno udeležbo in je sijajno uspel, zemljoradniški shod se je pa zaključil s pretepom.

Šusteršičevi zaupniki. Dne 8. tm. so imeli v Ljubljani zaupniki, okrog 30, katere je sklical dr. Šusteršič, svoje zborovanje. Razpravljali so o vprašanju, ali naj Šusteršičeva skupina nastopi pri volitvah z lastnimi kandidaturami ali ne.

Muslimani vstopili v vlado. Ministrski predsednik Pašić je sprejel ponudbo Maglajlićeve skupine, zato sta se predstavila 7. tm. designirana kandidata Omerović in Serić. Omerović je imenovan za ministra trgovine in industrije, Serić za ministra brez portfelja. Minister za poljoprivredno je postal dosedanji minister brez portfelja Gjivo Supilo.

Ministrski svet in armada. Dne 5. tm. se je vršila seja ministrskega sveta, na kateri se je razpravljalo o opremljenosti naše vojske. Odobren je bil načrt, da se osnujejo v državi velike tovarne za izdelovanje orožja, zgradi se tudi tovarna za aeroplane. Orožarne

Bourriquet je zvrl, on pozna samo mene in prekanjenec se ne bo dal ujeti tako hitro.«

Slepec je stopal, govoreč neprestano, skušajoč se pomiriti, prevariti samega sebe; toda dobro sem opazil, da je bil na dnu srca silno nemiren radi usode Bourriqueta.

Čim bolj sva se bližala cilju, tem bolj razburjeno je govoril in je hipno obledel, ko sem se ustavil, rekoč: »Evo, tam je!«

Ta zgradba je bila mrka in pogled na njo bi, ko bi jo on mogel videti, popolnoma obupal ubogega človeka. Malo dvorišče se je nahajalo pred okroglim stolpom, ki je nekoč brezdvomno bil del trdnjave. Nad vratmi napis s črnimi črkami: Konjeterska hiša. Pravijo, da so psi pri vstopu slutili svojo smrt.

Pozvonila sva; uslužbenec z obšito kapo nama je prišel odpirat. Spoznal me je in postal takoj priazen.

»Pes slepca, gladko ostrizen, s čopom na koncu repa? Ne, ne spominjam se slepčevega psa... Toda moremo vseeno pogledati; saj razumete, ko jih toliko prihaja. Nekaj časa so pravila zelo stroga radi stekline.«

In smehlja je naju je vodil v kot dvo-

se ustanove v zvezi s Škodovimi tvornicami. V tovarni za aeroplane se uporabijo stroji iz reparacijskega blaga. Za izvedbo in nadzorstvo je bil izvoljen vrhovni vojaški svet, v katerem so člani ministrski predsednik Pašić, vojni minister general Pešić in finančni minister dr. Stojadinović.

Novi zapletljaji v Orientu. Iz Carigrada prihajajo vesti, da hočejo grške čete vkorakati v Vzhodno Trakijo in priti do Carigrada. Položaj v Trakiji se zelo poojstruje. Turško vojaštvo prihaja neprestano v Trakijo. Na obeh straneh vlada skrajna napetost. Najbrže pride do novih krvavih dogodkov. Z našo državo je ukinila Grčija tranzitni promet, kar dokazuje, da se vršijo v Grčiji obsežne priprave.

Francoska okupacija Porenja. Reparacijska komisija se je s tremi proti enemu glasu izrekla, da je Nemčija kriva kršitve mirovnih določb glede premogovnega vprašanja. Francoska bo zato začela z zasedbo Porenja. Na poti je že do 60 vlakov z vojak. Prekoračili bodo meje nevtralne cone pri Düsseldorfu, Duisburgu in Ruhrortu. Iz Essena poročajo, da so predstraže francoskih čet že dospele do predmestja Essena Kettwig.

Nemška protestna nota. Nemčija pripravlja dve diplomatski akciji proti postopanju Francije. Ako okupirajo Francozi nove dele Nemčije, bo poslala vsem podpisnikom versailske pogodbe noto, v kateri bo povdarjala francosko prodiranje za kršitev mirovne pogodbe. Z zasedbo ruhrskega ozemlja je mirovna pogodba razveljavljena. Med Francijo in Nemčijo bo vladalo povojno stanje.

Celiske novice.

Proslava rojstnega dne kraljice Marije v Celju. Celje je proslavilo tiho toda dostojno rojstni dan kraljice Marije. V župni cerkvi sv. Daniela se je ob pol 9. uri darovala sv. maša, katere so se udeležili zastopniki civilnih in vojaških oblasti. Po končani službi božji se je odpelala državna himna. Iz državnih poslopij so plapolale zastave. Na pri-vatnih pa jih je bilo malo videti.

Protestni shod proti zvišanju najemnin. Društvo javnih nameščencev in Društvo stanovanjskih najemnikov priredili sta dne 5. jan. 1923 v hotelu Union protestni shod proti povišanju

rišča, kjer so v omreženem hlevu še ne nazaj zahtevani kužki pričakovali svoje usode.

Niso lajali, ko smo se približali. Udani in klaverni so nas miho gledali.

Slepec je klical Bourriqueta. Toda Bourriquet, se ni oglasil.

»Evo vani vseh, včeraj njetih psov,« pravi uslužbenec.

»In oni od predvčerajšnjem?«

»Oh, kar se pa onih tiče, je vse dobro; od danes zjutraj ne rabijo več hrane.«

Potem je stavec, ki ni mogel več dalje prikrivati svojih temnih predslutenj, vprašal z glasom, trepetajočim nemira:

»Ali bi mi dovolili jih videti: da vem gotovo... če je slučajno...«

»Zakaj ne, tam so; sosedni deček se je ravno zakasnil in jih še ni prejel.« V naši, sramotno nazadnjaški provinciji se ne uporabljajo znanstvena sredstva za usmrčenje psov. Ne zadušijo jih z ogljikovim oksidom, ampak zadavijo jih, ko v dobrih starih časih.

Okoli in okoli obokane, okrogle dvorane, na klinih, zabitih v steno, je viselo pol ducata psov z zadržanim vratom.

najemnin. Takoj po 7. uri zv. otvoril je predsednik stanovanjskih najemnikov g. Koren ob nabito polni dvorani shod ter kritiziral posamezne slučaje celjskih hišnih posestnikov, ki so zvišali najemnino na 10 in še večkratno dose-danjo najemnino. Predsednik Društva javnih nameščencev g. prof. Slavko Reich slikal je bedo javnega nameščenca. Izjavil je tudi, da so dosedanje najemnine res nizke, a javni nameščenec ne premore niti vinarja po-viška, ker prijemki ne zadoščajo niti za hrano. Da so javni nameščenci danes v tako obupnem položaju, kriva je vsa javnost, tudi hišni posestniki. Kadar bodo dobili javni nameščenci pri-merno povišane prejemke ter stanarinijsko doklado kakor jo prejemajo javni nameščenci preko Save, potem bodo radevolje plačali primerno povišano najemnino, poprej pa niti vinarja ne. Med društvoma se je vsopred shoda, govornika in resolucija poprej na-tančno dogovorilo. Kljub temu je dal g. Koren besedo tudi iz Ljubljane na-vzočemu tajniku SDS g. Bernotu, ki je nekaj filozofiral o stanovanjski mi-zeriji, a se držal dostojnih mej in tajniku celjske strokovne organizacije g. Leskovšku. Ta ni moral preko g. dr. Žerjava, napadal ga je, čes stano-vanjski pravilnik je ta gospod za ka-pitaliste izdal, za zakon v zaščiti de-lavstva ni imel smisla. Po govoru g. Leskovška je dal g. Koren na glaso-vanje sledeči sklep: Dokler se nam stanovanjskim najemnikom in pod-najemnikom prejemki — mezde — iz-datno ne zvišajo, da bomo lahko plačevali primerno povišano najemnino, tako dolgo odklanjamo kategorično vsak najmanjši povišek najemnine. Sklep je bil soglasno sprejet. Shod je brezdvomno dosegel svoj namen, a njega pomen bi bil še večji, če bi se g. Koren držal dane besede in ne do-volil g. Leskovšku na račun javnih nameščencev izrabiti shod v strankar-ske namene. Društvo javnih nameščenecv pa si bode v prihodnje dobro premislilo prirejati skupne shode z ljudmi, ki se dogovorov ne drže ter iz-bede ljudij kujejo političen kapital, na-meščence pa izrabljajo za štafažo.

Poročilo o shodu stanovanjskih na-jemnikov je moralo v torek vsled po-manjkanja prostora izostati in ga priob-čujemo danes.

Učiteljsko društvo za celjski okraj ima to soboto, dne 13. januarja ob 9. uri dop. zborovanje na mestni osnovni šoli. Razum običajnih točk rednega občnega zbora se bodo vršile tudi predpisane volitve zastopnikov učiteljstva za višji šolski svet v Ljubljani.

V celjskem mestnem gledališču se je v torek 9. tm. igrala Remčeva novi-teta, drama iz narodnega življenja »Užitkarji«. Gostovalo je mariborsko gledališče. Uspeh je bil popoln, hiša razprodana, igralci so želi burno pri-znanje.

Gg. trgovci se opozarjajo, da se nahaja pisarna Gremija trgovcev v Celju v poslopiu Javne skladiščne in prevozne družbe za Savinjo, I. nad-stropje soba št. 46.

Uradni dnevi Trgovske in obrtne zbornice v Ljubljani so v Celju vsak

Solčni žarek je prihajal skozi ma-lo odprtino, oslepjuoč in droben ko raz-beljen železen drog; in ta žarek je zlatil krvavi in slabo oprani pod in je še stop-njeval mrtvaško grozo prizora.

Priskutilo se mi je in hotel sem oditi s slepcem, češ:

»Odidiva! vaš Bourriquet ni tu.«

Toda slepec ni hotel nezaupljivo. Imel je svoje misli in se je hotel sam prepričati.

Počasi je s svojimi tresočimi ro-kamj otipaval trupla, eno za drugim. In včasih se je obotavljal, boječ se, da spozna Bourriqueta.

Pri tretjem — nekem kodrastem psu — je vztrepetal in zopet silno ga-njen začel svojo nemo preiskavo. Po-novna, natančnejša preiskava ga je po-mirila. Rekel je: »Bal sem se zelo. Ta mu je sličen, toda ni on.«

Potem, ko je bil pri zadnjem, je rekel z olajševalnim vzdihom:

— »Dobri ljudje ste, hvala vam.

Glejte, misel, da bi bil Bourriquet pogi-nil na ta način, bi mi ne dala spati po noči... Toda, sedaj, če pride kak ko-der in če je to Bourriquet, ga ne bode-te ubili, ker ga vnaprej zahtevam nazaj!«

Uslužbenec je obljubil in pristavil:

torek od 8.—12. ure v poslopiu Javne skladiščne in prevozne družbe, I. nadstr.

Trgovsko društvo v Celju nam javlja, da se vrši 2. strokovno predava-nje v četrtek, dne 11. tm. v prostorih drž. trgovske šole. Predaval bo g. Mirko Mijuškovič, carinski revizor in sicer o carini. Predavanje se vrši ob 20¼ uri, ter je vstop vsakomur dovoljen.

Strokovno predavanje. V četrtek, dne 4. tm. se je vršilo v prostorih drž. trgovske šole prvo strokovno predava-nje. Udeležba je bila dobra. Ravnatelj g. Marinček nam je razložil v poljudnih be-sedah važnost bombaža, njega pridelo-vanje; pokazal nam je pa tudi na zem-ljevidu, kje se ga prideluje ter nas pod-učil o raznih kvalitetah bombaža. Pre-šel je na to na podelavo, razvrščal ves proces predenja od surovega prediva (bombaža) do gotove preje. Svoja iz-vajanja je dopolnjeval s krasnimi ski-optičnimi slikami. Občinstvo je pazno sledilo izvajanjem g. predavatelja ter mu ob koncu živovalno aplavdiralo.

Ljudsko vseučilišče v Celju. Od več strani nam prihajajo iz občinstva vprašanja, zakaj je isto ustavilo svoja predavanja. Kakor čujemo, je to v zve-zi s svojčas objavljenim sklepom društva celjskih javnih nameščencev. Bilo pa bi vsekakor treba, da se iz merodaj-ne strani oficijelno to pojasni.

Okrožni klub jugoslov. dobrovoljcev v Celju ima svoj letni občni zbor v ne-deljo 14. tm. ob 10. uri dopoldne v klubi sobi kavarne Evropa. Na dnevnem redu je volitev novega odbora in dveh delegatov za občni zbor saveza dobro-voljcev v Ljubljani. Tov. dobrovoljci se pozivajo, da se občnega zbora udele-že. Odbor.

Orožniška postaja v Gaberju bo ba-je opuščena. Ta namera se nam zdi z o-zirom na številno industrijo, veliko de-lavstva in mnogo gostiln v Gaberju po-vsem neumestna. Kdo naj skrbi potem za varnost, mir in red? Policija sega komaj do Čeeke. Pozivamo politično oblast, da ukinitje navedene orožniške postaje pravočasno prepreči.

Vlak ga je povozil. V noči 8. tm. je povozil vlak orožnika celjske orožniške postaje Antona Velikonja. Razmesaril ga je tako, da so morali zbrati posamez-ne kose v vrečo. Ena kost od noge so našli pri državni cinkarni. Ali se je zgo-dila nesreča ali samomor se še ni mo-glo dognati.

Tvrda Berna, trgovina s čevlji v Celju, je oskrbela ob priliki božičnice tuk. drž. krajevne zaščite dece in mla-dine ubogim otrokom 18 parov izvrstnih čevljev po tako nizki ceni, da si šteje društveni odbor v dolžnost, izreči gosp. Emeriku Berna v imenu obdarovancev pristočno zahvalo. — J. B.

V celjski okolici je zaukazalo okr. glavarstvo popolno uničenje psov. Baje se je ugotovil tamkaj en pozitiven slučaj stekline. Osumljen pes se je pritepel od teharske strani, se klatil baje potem po Spod. in Gornji Hudinji ter bil konečno v Šmarjeti ustreljen. — Da so varnostne odredbe v takih slučajih potrebne je na-ravno, toda če v takih strogih merah, o tem dvomimo. Dosedaj še nismo slišali, da bi se radi enega slučaja stekline upo-

»Vaša pravica je, priti sem vsako jutro. In, svetujem vam čakati. Solnce zahaja in skoro mora priti voziček z divjačino današnjega dne.«

Imel je prav: voziček je prišel, na njem pa je zvonil velikanski zvonec, ki je vzbujal za plitovi, na hišnih pragih, kjer je mimo vozil besno lajanje. Dva moža, oborožena z zankami in vrvmi, sta stopala poleg njega.

Pred hlevom so dvgnili zaklopno desko, radi koje se je voziček zdel sli-čen velikanski mišnici. Toda ujetniki so uganili in niso hoteli ven.

— »Bourriquet, si tam?...« je rekel nežno slepec.

En pes je poskočil, lajaje, blazen veselja.

— »Ah, Bourriquet, oj tepček! ki si se le dal prekaniti.«

Bourriquet se je ž. pustil privezati na vrvico in lizal je roke, ki so ga zve-zovale. Medtem ko sem skrivaj plačal stroške konjedarca, sem slišal klicati slepca:

»Pojdi, Borriquet, stopaj pred na-mi, vedno naravnost po deželi. Pojdi, Bourriquet, daleč od teh mest, kjer ljudje obešajo pse!«

rabljalo tako radikalno sredstvo. Priza-deti posestniki psov so raditega naravno silno razburjeni. Mnenja smo, da se ne bi smeli uničiti predvsem oni psi, ki so kot varuhi privezani na zanesljivo o-grajenih krajih. Za take pse bi se moralo odrediti kvečjemu primerno opazo-vanje ozir. karantena. Z uničenjem psov so se odprla sedaj na stežaj vrata različnim temnim elementom, koji se že pridno pojavljajo. Tudi prihajajo iz ob-činstva pritožbe, da se ni povsod enako postopalo. Baje se je uprl izročitvi psa konjedarcu nek kapetan v Westnovi hiši in je psa brez nadaljnjih posledic obdr-žal. Govori se še več o podrobnih slu-čajih. Prosili bi vendar politično oblast, da zadevo razišče in primerno pojasni, ker dela drugače slabo kri. Dejstvo je, da imamo v Celju in okolici skoro že tri leta pasji kontumac, kar menda nikjer v Sloveniji.

Zaključna prireditev dijaških ples-nih vaj. Dne 5. tm. smo imeli dijaški za-ključno plesno prireditev. Tem potom se še enkrat zahvaljujemo svoji vele-častiti pokroviteljici gospej Olgi dr. Bo-žičevi, kakor tudi vsem cenj. damam, ki so sodelovale pri bufetu, predvsem g. dr. Kalanovi, dr. Stepančičevi, Hu-melnovi in vsem cenj. darovalcem. Rav-notako se zahvaljujemo g. Blažonovi in g. plesnemu učitelju Žnidarčiču. Iskrena zahvala godbi »Narodne kavarne«, ki je svirala ves čas prireditve in g. Kosu, ki nam je prepustil godbo brezplačno.

Družini Sloga in Korotan. Dne 6. in 7. sta bila v Celju predsednik in tajnik »Saveza srednješolske napredne omla-dine,« tovariša Ž. Vorkapič in M. Mi-hajlovič. Njima na čast je priredila tu-kajšnja napredna dijaška omladina se-stanek v lokalni »Narodnega doma«. Koncema se je izpremenil sestanek v pravo narodno manifestacijo za edin-stvo in slovansko vzajemno složno de-lovanje. Oficijelni del sestanka je se-stojal iz pozdravnega govora, deklama-cij, recitacij, dialogov, predavanja »Na klancu« (Cankar — predaval Vazo Rosanov) in prednašanja godalnega kvar-teta (Ernest Blažon). Sestanek je dose-gel popoln moralen uspeh, navdal je celjske tovariše in beograjska tovariša z največjim zadovoljstvom, kar sta iz-razila z laskavo pohvalo. Nastopili so še razni govorniki, ki so se v vznešenih in ginljivih besedah spominjali našega Korotana in Primorja ter prisegli o-sveto in maščevanje. Navdušenje je priklopelo do vrhunca, ko so naši tova-riši dvignili predsednika Vorkapiča ter ga nosili po dvorani. Nad vse lepo vse-la prireditev je končala z »Bože prav-de« in bo ostala v neizbrisnem spominu vseh naših mladih src, ki ljubijo svo-bodno Jugoslavijo. Vazo Rosanov.

Slaba poulična razsvetljava. Na-splošno moramo priznati, da so ulice in trgi v našem mestu dobro razsvetljeni. Vendar moramo opozoriti merodajno oblast na naravnost egiptovsko temo, ki vlada od Vrazovega trga pa notri do Gradove hiše na križišču Vodnikove in Strossmeierjeve ulice. Ker je ta del mesta od Vrazovega trga mimo gleda-lišča tudi silno oblagodaren z blatom in lužami, bi bila ena električna luč na celi tej progi vsekakor potrebna in u-mestna. Jednako mučno temno je v A-leksandrovi ulici ob zgradbi palače Jadranske banke, ki povzroča tu ob glavnem dohodu v mesto iz kolodvora ono temno tesnobo, ki tudi ni v interesu varnosti za pasante. Ta ulica je postala najživahnejša celjska ulica, tu se raz-vija tudi naša mala promenada.

Okrajni zastop celjski je začel na-sipati pešpot v Benjamin Ipavčevi ulici. Ni mnogo prida ta nasip proda in peska, ker se je pa cesta z onim delom ulice vred, ki je ob strani namenjen tudi pe-šcem, že topila v blatu in vodi, bodo stanovalci iz tega dela pozabljene-ga Celja in okolice tudi za ta slab nasip hvaležni.

Dohodninski in rentninski davek. V smislu člena 36 B. IV. štev. 1 začasnega zakona o proračunskih dvanajstih na dne 27. junija 1921 Uradni list naredbe štev. 240 iz leta 1921 se daje v splošno vednost:

1. v času od 16. do 31. januarja 1923 bodo v pisarni davčnega okraj. obla-stva v Celju razgrnjeni izkazi o pred-pisu dohodninskega in rentninskega dav-ka za leto 1922 od dohodkov leta 1921 vseh onih davčnih zavezancev ki sta-nujejo v mestu Celju.

2. Pravico vpogledati ima le davčni zavezanec sam ali njegov pooblaščenec, ki se mora s koleka prostim pooblastilom izkazati.

3. Rok za vložitev prizivov zoper odmero teh davkov poteče s 15. febru-arijem 1923 in predpis davkov onim za-vezancem, ki do tega dne ne vložijo pri-ziva pri davčnem okrajnem oblastvu v Celju, postane pravomočen, če tudi se ne vroče posebni plačilni nalogi. Prizive je kolekovati s kolekom po 10 Din, prošnje za naznanilo odmerilne podlage pa s kolekom po 3 Din.

Dopisi.

Loka pri Žusmu. V preteklem po-letju se je tu vršila veselica, katere či-sti dobiček 3000 K so prireditelji poklo-nili revni šolski deci na ta način, da je bilo za božičnico obdarovanih 10 ubož-nih šolskih otrok z obleko. Zasluga za to obdaritev gre v prvi vrsti g. županu Fl. Gajšku, ki je največ pripomogel k lepemu uspehu. Vsem prirediteljem, ki so bili tako požrtvovalni v prid revni deci, se šolsko vodstvo v imenu obdaro-vancev iskreno zahvaljuje.

Dnevna kronika.

Naročnikom, ki želijo samo sobotno številko, naznanjamo, da znaša celolet-na naročnina 30 Din, to je mesečno 2 D 50 p.

Razprava med dr. Albertom Kra-merjem in Čiro Kamenarovičem se je vršila 9. tm. v Ljubljani. Dr. Kramer je tožil Kamenaroviča, ker ga je spravljaj v »Poslanem« objavljenem v »Slov. Narodu« v zvezo z zadevo izvoza 10 vagonov jaje po mariborski tvrdki Ko-koschinegg. Pri zaslišanju je pomudil Kamenarovič dokaz resnice ter zaprosil v to svrhu za rok enega meseca, ki mu je bil dovoljen. Po poteku šestih mese-cev pa ravnatelj Kamenarovič ni pred-ložil dokaza resnice. Sodišče je zato razpisalo razpravo, pri kateri je dobil dr. Kramer satisfakcijo in ravnatelj Ka-menarovič je bil obsojen na kazni 2500 Din globe, katera se spremeni v tri-dnevni zapor, če bi ne mogel plačati.

Pogreb Frana Rajšter-ja v Šoš-tanju je po obilni udeležbi vseh slo-jev iz Savinjsko-Šaleškega okraja živo pričal o čutu hvaležnosti do moža, ki je zrastle iz težav in skrbi v čistem značaju, moža nenavadne požrtvoval-nosti, marljivosti in vstrajnosti, preže-tega idealne ljubezni do Slovenstva in Jugoslovanstva, temelječe v trdnem za-upanju v njih zmago, ki je morala priti... Sprevod so otvorili pod ča-stitljivo zastavo Sokolskega društva v Mozirju pokojnikovi ljubljenci - Sokoli iz Slovenjgradca, Petrovč, Št. Petra, Žalca, Braslovč, Polzele, Mozirja, Velenja in Šoštanja. Združeni pevci iz Velenja in Šoštanja so pod vodstvom br. učit. tajnika ginljivo odpeli žalos-tinki »Vigred se povrne« in »Blagor mu«, hr. notar župan Marinček pa se je pred hišo žalosti v krasnem, glo-bokem govoru postavil od pokojnika imenom mestne občine Šoštanj in vseh narodnih društev, zlasti pa Sokolskega društva v Šoštanju. Slavil je v pokoj-niku zagovornika vsakega napredka, njegove zasluge za mesto Šoštani, za šolstvo in društveno življenje, njegovo gorečnost in vsestransko podporo na-meri, da se zgradi prepotrebni Sokol-ski dom v Šoštaniu. Studenec se je izčrpal, da okrepi in napoji druge, zato gledajmo v pokojniku svoj vzor in zgradimo svoj notranji svet na temelju idealov, za katere je živel in trpel po-kojni Fran Rajšter, katerega spomin naj pusti v naših dušah globoke sle-dove kreposti za seboj! Zadnjo čast so izkazala pokojnemu tudi gasilna društva iz Velenja, Družmirja in Šoš-tanja poleg mnogobrojnega števila nje-govih znancev in prijateljev od daleč in blizu. Velik in ljubezni do domovine se je nerad ločil od življenja, ker še ni dokončal vsega dela, ki ga je hotel izvršiti, iz njegovega groba pa se dviga svetel vzgled, kako »sveto služimo sveti domovini!« Z ustvarjanjem no-vih dobrin hočemo nadomestiti izgubo, vzor-narodnjaku pa ohranimo v svo-jih srcih: nevenljiv spomin!

Sestanek pridobitnih krogov se je vršil v nedeljo. Sklenil je pozvati vse napredne stranke demokrate, samostor-ne in narodne socialiste, da nastopijo skupno pri volitvah. Ako bi ne prišlo do sporazuma, se bodo pridobitni sloji pri-ključili oni stranki, ki odobrava sporaz-

um in bo postavila največ obrtniških kandidatur.

Spremembe v državni politični službi. Vodstvo ptujskega okrajnega glavarstva prevzame mesto dr. Pirkmajerja, ki je dobil študijski dopust, vladni svetnik dr. Vodopivec. Okrajni glavar v Radovljici dr. Mencinger bo pridelen pokrajinski upravi v Ljubljani, na njegovo mesto pride vodja okr. glavarstva v Ljutomeru dr. Vavpotič, na Vavpotičevo mesto pa dr. Hubad iz Konjice. Okr. glavarstvo Konjice prevzame nadkomisar mariborskega okr. glavarstva dr. Mulaček.

Razpis volitev zastopnikov učiteljskega srednjih šol in učiteljske ter meščanskih in ljudskih šol za višji šolski svet v Ljubljani. Ker poteče poslovna doba višjega šolskega sveta, članov in namestnikov z dnem 31. jan. 1923, se volijo novi člani in sicer dva zastopnika srednjih šol in učiteljske, trije zastopniki učiteljev meščanskih in ljudskih šol. Za te člane se tudi volijo namestniki. V skupini učiteljev srednjih šol in učiteljske voli vsak upravičenec enega zastopnika in enega namestnika. Pravico voliti imajo v aktivni šolski službi na javnih srednjih šolah in učiteljskih nameščenih ravnateljih, profesorjih in suplenti, za srednje šole in učiteljske usposobljeni telovadni učitelji in učitelji glasbe. Profesorji in učitelji zasebnih srednjih šol in učiteljske imajo volilno pravico le, če poučujejo najmanj 14 ur na teden. Izvoljena sta tista dva za zastopnika in za namestnika, ki imata največ glasov. V skupini učiteljev meščanskih in ljudskih šol voli vsak upravičenec dva zastopnika in dva namestnika. Pravico voliti imajo v aktivni šolski službi na javnih meščanskih in ljudskih šolah nameščenih ali šolskim oblastvom pridelenih učiteljih javnih meščanskih ali ljudskih šol z zrelostnim izpitom, nadalje učitelji na zasebnih meščanskih šolah, ki poučujejo najmanj 18 ur na teden. Ravnateljstva, šolska vodstva in posamezni učitelji, ki oddajo svoj glas v zmislu ravnokar navedenih določil, morajo poslati volilne imenike in glasovnice priporočeno s povratnim receptisom: 1. Oddelku za prosveto in vere v Ljubljani, Bleiweisova c., vladna palača, II. nadstropje (volilni odbor za višji šolski svet, skupina A) ali 2. Oddelku za prosveto in vere v Ljubljani, Bleiweisova c., vladna palača, II. nadstropje (volilni odbor za višji šol. svet, skupina B). Člani volilnega odbora za skupino A so gg.: 1. dr. Janko Bezjak, viš. šol. nadzornik; 2. dr. Ivan Karlin, okrajni glavar; 3. prof. Ferdinand Marolt; 4. Josip Osana, profesor v Ljubljani. Člani volilnega odbora za skupino B so gg.: 1. Engelbert Gangl; 2. dr. Ivan Karlin, okr. glavar; 3. Julij Slapšak, vodja ljudske šole v Mostah; 4. Franc Škulj, učitelj na IV. mestni deški ljudski šoli v Ljubljani. Ravnateljstva srednjih šol, učiteljske in meščanskih šol in vodstva ljudskih šol sprejemajo glasovnice do 12. ure popoldne dne 22. januarja 1923, nakar je volilne imenike in glasovnice odposlati na navedene naslove v Ljubljano tako, da dospejo tja najkasneje do 12. ure popoldne dne 30. jan. 1923.

Aretacija sokrivcev pri atentatu na dr. Rašina. Kakor kažejo dosedanje preiskave, se vedno bolj potrjuje, da atentat ni bil čin posameznika, ampak je bila dobro organizirana zarota. V Nemškem Brodu so aretirali dva mlada človeka, ki sta osumljena, da sta bila v zvezi s Šoupalom. Stanje dr. Rašina je trajno nevarno. Krogla tiči v hrbtenici pri enajstem vretenu. Hrbteniški mozek je ranjen. Spodnji del telesa je hrom.

Kaj je pri nas vse mogoče. Pod tem naslovom objavlja »Orjuna« besedilo in podobe treh uradnih pečatov, o katerih trdi, da se še danes rabijo. Prvi pečat se glasi: K. k. Finanzwachexp. situr in Krainburg — slika avstrijskega orla — C. kr. finančne straže ekspozitura v Kranju. — Drugi pečat je enakega urada »in Weinitz — na Vinici« tudi s c. kr. orlom, tretji ima baje samo nemški tekst z avstr. orlom: »K. k. Finanzwachabteilung in Bischoflack«. Ogorčeno vprašanje »Orjuna« je res razumljivo.

Književno umetniški konkurs Umetniškega oddelka končan. Umetniško oddeljenje ministrstva prosvete razglašajo, da je književno umetniški konkurs končan in rezultat konkursa objavljen. Vsi avtorji, ki so se udeležili konkursa, se

opozarjajo, da pridejo osebno po svoja dela v Umetniško oddeljenje ali da pooblaste koga v Beogradu, da to stori, ker Oddeljenje ne more vsakemu posebej vročiti rokopa.

Znaki za javne straže, vpeljava novih. Po naredbi ministrstva za gozde in rudnike z dne 18. 11. 1922 št. 30.431 razveljavljajo se naredba deželne predsednika na Kranjskem z dne 2. 12. 1887, št. 11430, d. z. št. 28, naredba deželne predsednika na Koroškem z dne 16. 7. 1887 št. 7530, d. z. št. 27 in namestnika na Štajerskem z dne 5. 8. 1887, d. z. št. 39, ki se tičejo vpeljave znakov za osebo, postavljeno za varstvo deželne kulture, istotako za Prekmurje doslej veljavne tozadevne naredbe ter veljajo v zmislu zgornje ministrske naredbe glede znakov, ki naj jih nosi v službi za vse vrste deželne kulture (poljedelstvo, gozdarstvo, rudarstvo, lov in ribarstvo) zapriseženo čuvhalno osebje — ti-le predpisi. V zmislu še veljavnih deželnih zakonov, s katerimi je določeno, da mora za varstvo vseh vrst deželne kulture zapriseženo čuvhalno osebje v službi nositi službeni znak, določa se po naredbi ministrstva za gozde in rudnike z dne 18. novembra 1922, št. 30.431 nov službeni znak, ki ga je nositi vidno na levi strani prsi. Znak je 8 cm visok in 6 cm širok, na vnanjo stran izbočen, podolgasto-obel ščitik iz medi. V sredi ščitika se nahaja državni grb, ob strani je 1 cm širok napis in sicer na levi v cirilici, na desni na v latinici »Javna straža«, grb in napis sta na vnanji strani izbočena. Ti predpisi stopijo v veljavo s 1. januarjem 1923. Raba doslej veljavnih znakov se s 1. februarjem 1923 ukine in se po tem terminu ne smejo več rabiti. Vsi polski, gozdarski, rudarski, lovski in ribarski čuvaji, ki morajo po zakonu v službi nositi znak, si imajo v času od 1. do 15. februarja pri okrajnem glavarstvu (soha št. 6), ob uradnih dnevih in med uradnimi urami nabaviti znak, ki stane 5 Din. Kot legitimacijo je prinesiti seboj certifikat. Znak se pri okr. glavarstvu izroči tudi gospodarju čuvajev, ako se mesto čuvajev zglaš in predloži certifikate.

Sprejem v orožniško službo. Za vstop v orožniško službo se zahteva odslužena vojaška doba in samski stan proslilca. Prva plača znaša 1200 Din na leto z draginjskimi dokladi, ki se ravna po pokrajinskih. Orožniki morejo napredovati eventualno do orožniškega ali administrativnega častnika. Po treh letih službe imajo pravico do ženitve in dobijo doklade za ženo in otroke, po desetletnem službovanju gre njemu in ženi pravica do pokojnine, po tridesetletnem službovanju se mu prizna polna pokojnina.

Slovenska matica. Ravnokar je izšlo »Kazalo krajev na zemljevidu slovenskega ozemlja«, sestavil Rikard Svetlič. Knjiga obsega enajst tiskanih pol male osmerke ter vsebuje v abecednem redu imena vseh krajev, mest, rek, gora itd. označenih na zemljevidu, s kratko navedbo, kje se na njem najdejo. Na kazalo opozarjamo vse naročnike zemljevida in jih vabimo, da si ga naroče. Naročnino sprejema »Slovenska Matica«, Ljubljana, Kongresni trg 7/1. Cena 10 dinarjev, s poštnino 11 dinarjev.

Drž. vinarsko nadzorništvo v Mariboru nas naproša opozoriti naročnike na vinske trte iz drž. trtnih nasadov, da bodo vsled velikega števila naročnikov, ki se morajo upoštevati, dobili dodeljene le znatno znižana števila naročenih trt, in sicer posamezni po največ 500 kom. cepljenk, 400 kom. korenjcev in 20 kom. ključev. Priporoča se jim, da si primanjkljaj drugod pri-skrbe!

Prijava vojne škode. Ministrstvo za socialno politiko je podaljšalo za področje pokrajinske uprave v Ljubljani rok za prijave škode, ki so jo pretrpeli naši državljani v vojnem času na ozemlju, katero je po rapalski pogodbi pripadlo Italiji, kakor tudi o škodi, ki je bila povzročena našim državljanom na ozemlju, katero je zasedla Italija po političnih nasilstvih in izgre-dik, do 20. januarja 1923. Prijave, ki morajo biti sodno ali po izjavah svo-jeročno podpisanih prič potrjene in z vsemi dokazilnimi podatki in doku-menti opremljene je vlagati pri od-delku za socialno politiko pokrajinske uprave v Ljubljani.

Prosveta.

Znanstvena književnost. Dr. Pečnik, *Jetika*, II. izdaja, Celje 1923, založila knjigarna Goričar & Leskovšek, 162 strani, cena 14 Din. Znanstveno praktična razprava o celokupnem vprašanju jetike za vsakega, ki se hoče informirati. Današnje zdravljenje jetike za jetične in zdravnike. Leta 1921 je izšla I. izdaja, več tisoč izvodov je razširjenih po Sloveniji posebno med jetičnimi in med zdravniki. I. izdaja šteje 48 strani, II. izdaja je narasla na 162 strani, iz brošurice je nastala knjiga, ki ima čisto drugo vsebino, pisatelj je knjigo popolnoma spremenil, II. izdaja je popolnoma nova knjiga. Opazi se takoj, suha znanstvena tvarina je tako zanimivo urejena, da se čita knjiga vseskozi kakor roman, čim dalje se čita, tem večje postaja zanimanje. V knjigi je tudi več sto na novo ustvarjenih slovenskih znanstvenih zdravniških izrazov, tehničnih terminov, deloma iz nemščine ter deloma tudi iz francoščine in angleščine. Avtor, ki je bil dolga leta v zimovišču Kairo, obvladuje vse tri jezike enako dobro, kar bo zanimalo posebno zdravnike ter tudi druge olikane kroge. II. izdaja je za poduk med ljudstvom posebno pripravna. Olikani krogi naj jetične na II. izdajo opozorijo. Čital bo pa knjigo tudi vsakdo drugi z največjim zanimanjem. Slovenščina dobi z II. izdajo knjigo, ki je nimata niti hrvaščina niti srbsščina, ki sta v tej stroki silno ubogi. Zdravim v jako obširno informacijo o celokupnem vprašanju jetike, jetičnim v poduk, kako se je ravnati in kako zopet do zdravja priti, prinaša knjiga tudi jako veliko podatkov za zdravnike, ki niso specialisti. Vsaka knjižnica, vsako izobraževalno društvo, vsaka šola in župnišče, vsak jetični in ne manj — and the last not the least —, tudi vsak zdravnik mora imeti vsaj 1 izvod knjige. Jetika je najbolj razširjena ljudska bolezen, vsakdo ima znanje, ki so jetični, vsaj glavne podatke o jetiki mora vsak olikan človek vedeti, da je v stau svetu, če je vprašan za svet.

V. L. K.:

Alkohol v obnovi.

(Iz dobrovoljskega koledarja »Jugoslavija« (Zagreb) za l. 1923. objavlja iz srbohrvaščine Fedor Mikič.)

Dve rak-rani izjedate naš narodni organizem: tuberkuloza in alkohol. Menda ni naroda na svetu, v katerem bi vladali ti dve bolezni tako kakor pri nas. V tem vodimo v resnici žalostno prvenstvo. Ker čuvamo to prvenstvo ter se ne brigamo, da izlečimo ti dve rak-rani, zato bomo dobili še žalostnejše prvenstvo: četudi smo kot narod najkasneje stopili v pozornico kulturnega

sveta, bomo prvi stopili iz nje, stari in uničeni, degenerirani in slabi.

Tuberkuloza je v mnogem samo učinek alkohola. On je torej vendar naš prvi neprijatelj. Proti njemu se moramo boriti. Boriti se moramo z vsemi sredstvi mlade rase, katera vidi pred seboj grozno nevarnost in katere nevarnosti se hoče in mora osloboditi.

Treba pogledati vse lastnosti alkohola, da nam bode jasna njegova vloga v našem življenju. Počnimo z njegovimi negativnimi lastnostmi, ker se pri nas edino one vidijo.

Alkohol, katerega proizvaja naša zemlja v ogromnih količinah, je alkohol za pitje. Ta se pri nas skoro atotatno samo pije. Posledice tega pitja vidimo vsaki dan in na vsakem koraku: alkohol slabi organizem ter ga napravi neodpornim nasproti vsaki bolezni. On pripravlja tla tuberkulozi. S podedovanjem on degenerira raso umsko in telesno. Njegovi posredni in neposredni učinki so: sihiida, norost, zločin, siromaštvo, nemoralna, razdor v družini, nesposobnost za delo itd. Ni vrste v verigi človeške telesne in duševne delavnosti, v kateri ne bi povzročil alkohol največjo puščavo.

Alkohol ima velike pozitivne lastnosti. Te lastnosti so takšne, da bi morali biti srečni, da ga naša zemlja proizvaja oz. more proizvajati v ogromnih količinah — razumljivo potem, ko smo onemogočili njegove negativne, uničujoče lastnosti.

Navedi hočemo primer in upamo, da bode jasn: Francija, eden glavnih zmagovalcev v minuli svetovni vojni in največji neprijatelj Nemčije, je podvzela vse, da odvzame Nemčiji vso možnost obnove, napredka, in s tem — revanša. Tako se je Nemčiji odvzel največji del njenega premoga. Nemčija ga mora dati zmagovalcem letno okoli 25 milijonov ton. Razventega so ji odvzeti za 15 let premogokopi v Saarskem tazu, kateri producirajo v mirni dobi 17 milijonov ton letno. Istotako so ji odvzeti premogokopi v Gornji Šleziji, odkoder je Nemčija dobivala največ premoga. Razventega se zahteva od nemške industrije strašno mnogo glede obnove večjega števila zmagovalnih držav, kakor tudi glede obnove lastne dežele. Ona tega ne more storiti s preostalimi količinami premoga. Zato se je tudi ona zatekla — k alkoholu. In res piše g. I. Andrič v »Obzoru« v svojem pismu iz Nemčije: da ni mogoče videti pijanega Nemca. To menda ne pomeni, da se Nemčija pri obnovi zemlje ni zatekla k lumpanju in uživanju alkohola? Res, ona tega tudi ni storila. Ona ga je porabila v industrijske svrhe, ona je z alkoholom nadomestila izgubljeni premog — vendar za sedaj še ne popolnoma. Toda

Otvoritev trgovine.

Naznanjam c. prebivalcem v Celju in okolici, da sem otvoril v Gosposki ul. 14

trgovino s steklom, porcelanom in kameno posodo; prevzemam tudi napravo steklenih izdelkov pri stavbiščih in izdelujem okvirje.

Vedno bom pripravljen, da svojim cen. odjemalcem postrežem z prvovrstnim blagom in po solidnih cenah, kakor tudi, da se bodo vsa v mojo stroko spajajoča naročila, vestno in skrbno izvršila.

Z odličnim spoštovanjem

Rudolf Kollenz.

Telefon štev. 75 in 76

Podružnica Ljubljanske kreditne banke v Celju, centrala v Ljubljani

142

Delniška glavica in rezervni zakladi ca. 150.000.000 kron

50—40

Podružnice

v Brežicah, Gorici, Kranju, Mariboru, Metkoviču, Nov. Sadu, Ptuj, Sarajevu, Splitu, Trstu.

Sprejema vloge na knjižice in tekoči račun proti ugodnemu obrestovanju. Kupuje in prodaja vse vrste vrednostnih papirjev, valut in dovoljuje vsakovrstne kredite.

Prodaja srečke državne razredne loterije.

Registrov. kreditna in stavbena
zadruga z om. zav.
Prešernova ul. 15

v Celju

"LASTNI DOM"

Sprejema hranilne vloge in jih obrestuje
po 6% to je 6 Din od sto, proti odpovedi
po 6 1/2% Din od sto. Pri večjih naložbah
po dogovoru.

pot njene obnove se je odprla.

A kako je na nasprotni strani? Francija je svoje čase mogla proizvajati večje količine alkohola nego Nemčija ter je stvar še danes ista. Samo, da je ves alkohol, katerega proizvede Francija, namenjen pitju. Zamislite si sedaj sledečo igro: na eni strani Nemčija, katera se z porabo alkohola dviga in obnavlja in pred katerim obnavljanjem in re- vanšom se Francija trese — a na drugi strani Francija, ki z porabo alkohola sama sebi koplje grob in to ona Francija, katera je stavila na kocko celo svoj obstanek in katera je zgubila cvet svoje moči in mladosti, samo da zruši in onemogoči Nemčijo!

Kakšno vlogo lahko igra alkohol v industriji? Kaj lahko storimo, da se industriji namenjen alkohol ne more piti? Kdo je predvsem poklican, da propagira porabo in proizvodnjo industrijskega alkohola?

Alkohol služi predvsem kot sirovina, ki pride v sestav drugih proizvodov.* On služi za fabrikacijo porcelana, barvačih materij (acetonaftalin, fluorin, fenatren itd.), potem za fabrikacijo eksplozivnih snovi za vojno ali rudarstvo, kolodjaja, celuloide, umetne svile, parfumerije, pirotehničnih produktov, sirčeta, farmacevtskih proizvodov, alkaloidov, mila, tanina, eterja itd., itd.

* Kakor slišim, bo najbrže izšla v kratkem knjiga, katera bo obširno obravnavala gospodarsko uporabo alkohola v smislu abst. zahtev. Spisal jo je brat prof. Panta Arandjelović, tajnik velike lože J. O. G. T. N.

(Konec prihodnjic.)

Izdaja in tiska: Zvezna tiskarna v Celju.
Odgovorni urednik: Lic. Edvard Šimic.

Starejši mož

išče primerne službe kot viničar ali pa tudi pri kakem posestvu kot oskrbnik ali nadhlapec. Naslov v upravnistvu »Nove Dobe«.

Naznanilo.

Kdor želi od 15. t. m. v mestu Celju dostavo mleka na dom, vsak dan sveže mleko liter po 14 K, naj pošlje svoj naslov na Hrzič-a, Podgrad št. 25, pošta Št. Jurij ob juž. ž.

Najboljši brusilni materijal sveta!!

Prave ameriške „CARBORUNDUM“-plošče za brušenje žag, 300×10×30 mm. Take brusilne plošče za vsako industrijo in vsake mere, prave »Carborundum«-pile, za najbolj 3 trdo jeklo, dobavlja zastopnik:

Jos. Kveder, Celje

oooooooooooooooooooo

Suko sladko seno in jabolčnik

se takoj proda na vili Parkhof, Breg — Celje.

NAZNANILO.

Cenjen. občinstvu naznanje podpisana družba, da se manufakturna trgovina neha zaradi povečanja krojaške obrtl. Izgotovljale se bodo obleke na mero prvovrstno in po konkurenčnih cenah ter se tudi vpelje moška konfekcija.

Fr. & J. Meško

Graščinsko vino

dva vagona letnika 1922 po ceni na prodaj. Ponudbe na upravo Ilsta. 39

Išče se

meblirana soba ev. s sostanovalcem s 1. febr. Naslov sprejme upravnistvo. 2-1

SOBO

uporabno za pisarno išče tvrdka Brata Turnšek, Celje, Gosposka ul. 32. Istotam se prodajajo stalaže za trgovino. 40 1

Komercialni vodja, knjigovodja

z večletno prakso v večjih industrijskih obratih želi mesta. v sličnem podjetju. Nastop mogoč s 1. februarjem 1923

23 Ponudbe na upravnistvo Nove Dobe. 2—2

Stroji

1172 24—14

za obdelovanje kovine, pločevine in lesa,

orodje kakor tudi transmisije, plugi, motorji in mlatilni stroji so stalno v zalogi pri

Karlo Jetzbacher d. d.

ZAGREB, Vlaška ul. 25, Tel. 4—90.

Generalno zastopstvo: Zimmermann-Werke, Chemnitz, A. B. C. Motoren-Ges. Wien. — Guntramsdorf, Artur Hauser & Co., Schweissanlagen.

Prostovoljna javna dražba

se vrši vsled razpusta gospodarstva v nedeljo dne 14. tm. v Medlogu št. 14 (Forsthoß), občina okolica Celje. Prodala se bo 1 polkrvna kobila lipičanka 10 1/2 leta stara, izvrstna za ekvipažo in jahanje, 1 polnokrvni vranec (pastuh), 1 1/2 leta star, 1 kobila za gospodarstvo poltežka, približno 12 let stara, 1 težki, zelo močan 7 1/2 star konj, 3 izvrstne molzne krave (Pinzgauer - Alganer) ena s teletom ter 7 hl vina iz lastne 12 ga vinograda Sabljak. 3—3

+ Dame +

katerim izostaja ali popolnoma izostane mesečno perilo, naj so brez skrbi. Jaz pomagam in ščitim njih zdravje in pri- našam novo veselje do življenja. Obla- stveno preizkušeno in potrjeno. Obrnite se takoj na

1345 K. Fesq 26—6
Hamburg A 118. Papenstr. 95.

Kočija

dvovprezna, še dobro ohranjena, se prodaja. Hugo Bien, Braslovče. 3—3

Hiša na prodaj!

obstoječa iz 4 stanovanj, električna razsvet- ljava, pri glavni cesti, 10 minut od mesta Celja. Zraven je 1 ali tri njive, kakor je kupcu ugodneje ter gospodarsko poslopje. Zelo pripravna za obrtnika. Proda se po ugodni ceni. Več se izve pri Jos. Verbnik, tesarški mojster, Celje-Gaberje štev. 134.

Jadranska banka Beograd

Del. glavica:
Din 60,000.000—

Rezerva:
Din 30,000.000—

Bled,
Cavtat,
Celje,
Dubrovnik,
Hercegnovi,
Jelsa,
Jesenice,
Korčula,
Kotor,
Kranj,

Podružnice:

Ljubljana,
Maribor,
Metković,
Prevalje,
Sarajevo,
Split,
Šibenik,
Tržič,
Zagreb.
.....

Amerikanski oddelek.

Naslov na brzojave: Jadranska.

Afilirani zavodi:

JADRANSKA BANKA: Trst, Opatija, Wien, Zadar.
FRANK SAKSER STATE BANK, Cortlandt Street 82, New-York City.
BANCO YUGOSLAVO DE CHILE, Valparaiso, Antofogasta, Punta Arenas, Puerto Natalos, Porvenir.